

Investeren in duurzame groei

Programma Duurzaam

Bijlage 2

Rotterdam 2042: Verbonden HavenStad¹

Het transitiebeeld 2042

Rotterdam in 2042 is een bruisende metropool, waarin duurzame verbindingen als blauw-groene draden door haven en stad lopen. Het is een echte havenstad (in plaats van een stad met een haven) waarin haven en stad vanuit een symbiotische relatie elkaar voeden en laten bloeien. Haven en stad zijn verbonden door stromen: zowel fysieke als virtuele stromen. Fysieke stromen als energie, materialen, goederen, water en mensen en virtuele stromen als kennis, informatie en geld worden continu uitgewisseld. De restproducten van de één vormen de voeding voor de ander. Industriële restwarmte voedt de woningen in de stad, biomassa uit het Westland en vlas en hennep uit de Hoekse Waard worden grootschalig gebruikt als basisgrondstof voor industriële productie in de haven en voor isolatie van gebouwen in de stad. Kennis en werknemers ontwikkelen de haven, stad en de stadshavens. Grondstof- en goederenstromen

doorkruisen de metropoolregio Rotterdam Den-Haag en leveren economische, ecologische en sociale waarde op. Regionale duurzame voedselketens zorgen voor arbeidsplaatsen, herstellen de relatie tussen mensen en voeding en dragen bij aan de gezondheid. Het water wordt binnen de stad vastgehouden en gefilterd en vervoert tevens de grondstof- en afvalstromen weer terug naar de haven.

Rotterdam is hiermee een van de meest duurzame havensteden ter wereld. Sinds 2010 zijn de transitie van zowel haven als stad een versnelling ingegaan met het stedelijke duurzaamheidsprogramma, de Stadshavenvisie² en de nieuwe havenvisie Port Compass 2030³. Deze programma's markeerden een omslag in denken en werken aan stedelijke, economische en sociale duurzaamheid. De gemeente Rotterdam legde met deze stukken de basis voor een nieuwe rol van de overheid, die vooral gericht was op het faciliteren van initiatieven uit de markt en het opschalen van de ontwikkelingen door nieuwe coalities tussen gemeente, marktpartijen en

¹ Deze visie is gebaseerd op allerlei wetenschappelijke inzichten, ideeën van koplopers uit de duurzaamheidswereld, innovatieve plannen en projecten in haven en stad en een flinke dosis eigen creativiteit. Het is met nadruk een maatschappelijke visie, een mogelijke richting, waarvan wij de bouwstenen overal om ons heen zien. Dat deze niet geheel uit de lucht gegrepen is proberen we te illustreren met verwijzingen naar lopende initiatieven in de stad en aan het einde geven we een aantal verwijzingen naar (wetenschappelijke) bronnen die ons inspireerden.

² 1600 ha, *Creating on the edge*, projectbureau Stadshavens Rotterdam, mei 2008

³ Port Compass 2030, havenbedrijf Rotterdam NV, zomer 2011

